

Nätutvecklingsplan — preliminär rapport

Enligt EIFS 2024:1 och EIFS 2026:4.

Österlens Kraft Elnät AB

2026-09-11

Bakgrund och syfte

Alla elnätsföretag är skyldiga att ta fram, offentliggöra och lämna in en nätutvecklingsplan till Energi-marknadsinspektionen.

Syftet med nätutvecklingsplanen är att skapa transparens vad gäller de flexibilitetstjänster som behövs på medellång och lång sikt, ange planerade investeringar under de kommande fem till tio åren, med särskild tonvikt på den huvudsakliga distributionsinfrastruktur som krävs för att ansluta ny produktionskapacitet och ny energianvändning, inklusive laddningsstationer för elfordon.

Nätutvecklingsplanen ska underlätta integreringen av anläggningar som producerar el från förnybara energikällor, främja utvecklingen av energilagringsanläggningar och elektrifieringen av transportsektorn. Nätutvecklingsplanen ska även omfatta användningen av efterfrågefleksibilitet, energieffektivitet, energilagringsanläggningar och andra resurser som elnätsföretaget ska använda som ett alternativ till en utbyggnad av elnätet.

En ny nätutvecklingsplan ska tas fram minst vartannat år. Planen ska täcka en tidsperiod på tio år.

Elnätsföretaget ska genomföra ett offentligt samråd med dem som är berörda av nätutvecklingsplanen när företaget tar fram sin plan. Elnätsföretaget ska inför samrådet offentliggöra en preliminär nätutvecklingsplan som berörda kan ta del av.

Samrådsprocessen ska genomföras under tillräckligt lång tid, dock minst sex veckor, för att samtliga berörda ska ha möjlighet att delta. Samrådet kan ske skriftligt.

När elnätsföretaget upprättar sin slutgiltiga nätutvecklingsplan ska det, som en del av planen, även redogöra för hur samrådet har genomförts. Elnätsföretaget ska sammanställa synpunkterna från samrådet i en samrådsredogörelse.

Tidplan för införandet av nätutvecklingsplanen:

1. Samråd med berörda systemanvändare ska vara påbörjat senast 15 september 2026.
2. Elnätsföretaget ska offentliggöra sin nätutvecklingsplan senast den 31 december 2026.
3. Nätutvecklingsplanen ska börja att gälla från och med den 1 januari 2027.

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte	2
Innehållsförteckning	3
1 – Uppgifter om företaget och företags nät.....	4
2 – Bedömning av behovet av överföringskapacitet och planerade åtgärder	6
2.1 – Behov av överföringskapacitet i elnätet.....	7
2.2 – Redogörelse för ökning och minskning av behov av överföringskapacitet.....	9
2.3 – Systemets nuvarande förmåga att möta prognosen	11
2.4 – Planerade investeringar och alternativa lösningar	14
2.4.1 – Planerade investeringar	14
2.4.2 – Behov av flexibilitetstjänster och andra resurser	16
2.4.2.1 – Redogörelse för olika typer av åtgärder inklusive omfattning av behovet av åtgärderna	16
2.5 – Redogörelse för valet av det mest kostnadseffektiva alternativet.....	16
2.6 – Om planerade åtgärder möter behovet för överföringskapacitet.....	17
3 – Information om samrådsprocessen.....	18

1 – Uppgifter om företaget och företagets nät

Företagsuppgifter	Företagsnamn	Österlens Kraft Elnät AB
	Organisationsnummer	556406-3054
	Kontaktperson	Daniel Steiner
	E-post	info@osterlenskraft.se
	Telefon	0414 - 285 60
	Länk till slutlig nätutvecklingsplan	https://www.osterlenskraft.se/
	Länk till samrådsredogörelse	https://www.osterlenskraft.se/

Tabell 1: Uppgifter om Österlen Kraft Elnät.

Bilagor

1. Källförteckning
2. Beskrivning av framtidsscenarier
3. Ordlista och begreppsförklaringar

Uppgifter om företagets elnät

Österlens Kraft Elnäts nätområde är indelat i två delområden. Delområde Södra matas via en dubbel 50 kV ledning till Simrishamn, medan delområde Norra matas via en 20 kV ledning till Vitaby. Båda delområdena gränsar till överliggande nät som ägs och drivs av E.ON Energidistribution AB.

Nätområdet sträcker sig över två kommuner. I Simrishamns kommun täcker nätet omkring 25 procent av kommunens yta och försörjer ungefär hälften av kommunens befolkning. I Tomelilla kommun täcker nätet en mindre andel av ytan, cirka 3 procent, och försörjer omkring 15 procent av kommunens befolkning. De två delområdena skiljer sig därmed åt både i vilken spänningsnivå nätet matas från och i hur näts utbredning förhåller sig till respektive kommuns befolkning.

Delområden

Delområde	Namn	Spänningsnivå	Inmatning	Nätägare (överliggande nät)
1	Södra	50 kV	1 st - Simrishamn	E.ON Energidistribution AB
2	Norra	20 kV	1 st - Vitaby	E.ON Energidistribution AB

Tabell 2: Österlen Kraft Elnäts delområden.

Figur 1: Översikt över Österlens Kraft Elnäts distributionsområden. (Karta: Open Street Map)

Geografisk utbredning

Kommun	Andel av kommunens yta	Andel av kommunens befolkning
Simrishamn	Ca 25%	Ca 50%
Tomelilla	Ca 3%	Ca 15%

Tabell 3: Kommuner som berörs av Österlens Kraft Elnäts koncessionsområde.

Översikt nyckeltal

En översikt av Österlens Krafts Elnäts anläggningsbestånd och driftstatistik för år 2025 redovisas i följande tabeller.

Parameter	Enhet	Totalt
Antal nätkunder	styck	8 183
Högspänning luftledning	km	0
Högspänning kabel	km	168
Lågspänning luftledning	km	1
Lågspänning kabel	km	510
Antal nätstationer	styck	180
Överförd elenergi	MWh	126 264
Andel nätförluster	%	2,56%
Toppeffekt	MW	27,10
Elnätets utnyttjningsgrad	—	0,527

Tabell 4: Faktasammanställning över anläggnings- och operativ data 2025, för Österlens Kraft Elnät.

Översikt leveranskvalitet

Indikator	Enhet	2023	2024	2025
Genomsnittlig avbrottstid per kund, SAIDI	minuter/kund	10,7	18,47	10,85
Genomsnitt antal avbrott per kund, SAIFI	antal	0,02	0,24	0,11
Andel kunder med mer än 3 avbrott, CEMI4	andel	0,00	0,00	0,00

Tabell 5: Leveranskvalitet i Österlen Krafts elnät, oaviserade avbrott, 2023–2025

2 – Bedömning av behovet av överföringskapacitet och planerade åtgärder

2 – Bedömning av behovet av överföringskapacitet och planerade åtgärder

Detta avsnitt redovisar Österlens Kraft Elnäts totala behov av överföringskapacitet i respektive delområde, en analys av bakomliggande drivkrafter och en bedömning av planerade åtgärder redovisas i avsnitt 2.1–2.6.

Totalt behov av överföringskapacitet

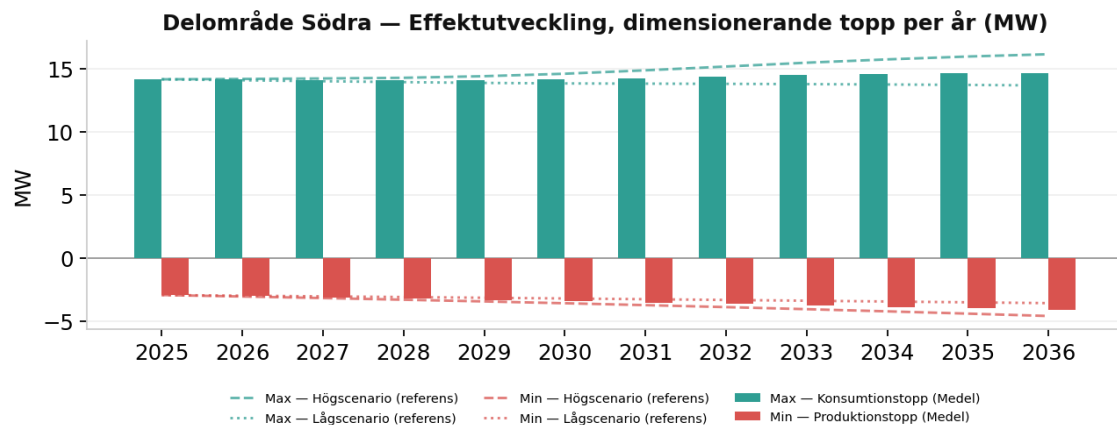
Tabellen nedan visar den sammanlagda konsumtions- respektive produktionseffekten vid respektive delområdes dimensionerande maxtimme, i megawatt, för perioden 2027–2036, baserat på medelscenariot, se avsnitt 2.1. Både konsumtions- och produktionseffekten anges som positiva magnituder — kolumnrubriken anger riktningen.

I det södra området inträffar förbrukningstoppen typiskt en vinter vardag eftermiddag/kväll i takt med att hemmaladdningens andel av bostadslasten växer. I det norra området infaller förbrukningstoppen snarare under förmiddagen, men på samma sätt som för södra under vinter vardagar,

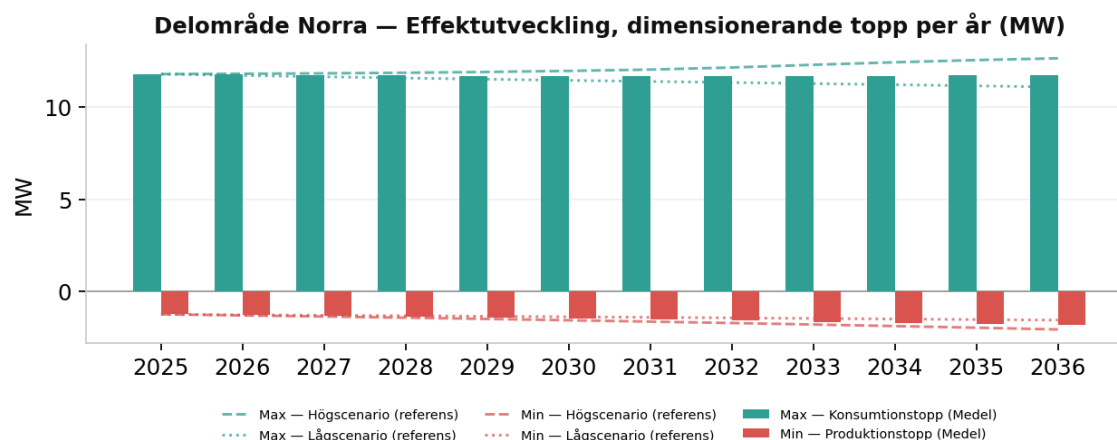
År	Max konsumtion Södra (MW)	Max produktion Södra (MW)	Max konsumtion Norra (MW)	Max produktion Norra (MW)
2027	14,1	3,1	11,7	1,4
2028	14,1	3,2	11,7	1,4
2029	14,1	3,3	11,7	1,5
2030	14,2	3,4	11,7	1,5
2031	14,3	3,5	11,7	1,6
2032	14,4	3,6	11,7	1,6
2033	14,5	3,8	11,7	1,7
2034	14,6	3,9	11,7	1,7
2035	14,6	4,0	11,7	1,8
2036	14,7	4,1	11,7	1,9

Tabell 6: Maximal konsumtion respektive maximal produktion per år under prognosperioden.

Diagrammen nedan visar samma uppgifter grafiskt, ett per delområde. De heldragna staplarna avser medelscenariot, som ligger till grund för rapportens slutsatser. Den streckade respektive prickade linjen visar hög- och lågsценariot enbart som referens. Konsumtion visas i positiv riktning (uppåt). Produktion visas i negativ riktning (nedåt), för att markera elens flödesriktning — inmatning till nätet i stället för uttag ur det. Ett större negativt tal motsvarar alltså en större produktionseffekt.

Figur 2: Diagram som visar dimensionerande timme avseende maximal konsumtion respektive maximal produktion – delområde Södra

Figur 3: Diagram som visar dimensionerande timme avseende maximal konsumtion respektive maximal produktion, delområde Norra

2.1 – Behov av överföringskapacitet i elnätet

Detta avsnitt beskriver de drivkrafter som bedöms påverka behovet av överföringskapacitet i nätet under perioden 2027–2036, som en förklaring till den kvantitativa kapacitetsprognosen i kapitel 2, ovan.

Som underlag för arbetet med att identifiera de drivkrafter som påverkar Österlens Kraft elnät, samt för att kvantifiera drivkrafternas omfattning, har rapporter, utredningar och plandokument använts. Dessa dokument omfattar och beskriver såväl nationella, regionala och lokala förutsättningar. Se bilaga 1: Källhänvisningar.

Prognosen har gjorts för tre scenarier, Hög, Medel och Lågt scenario. Medelscenariot utgår den troligaste utvecklingen medan Høgt och Lågt scenarierna utgör referensfall.

Nedan sammanfattas det medelscenario som ligger till grund för rapportens slutsatser.

En utförlig beskrivning av samtliga scenarier (hög, medel, lågt) per drivkraft återfinns i Bilaga 2: Beskrivning av framtidsscenarier.

Industrietablering

I medelscenariot hålls befintlig industri (jordbruk, livsmedel, turism) relativt konstant. Inga nya storskaliga industrisatsningar realiseras. Energiplanens ambitioner om industriell tillväxt realiseras i mycket begränsad utsträckning, till följd av frånvaron av aktiva investeringssignaler. Elbehov från existerande verksamheter ökar marginellt i takt med allmän produktivitetstillväxt.

Energieffektivisering

Elspecifika besparingar skulle i det nationella scenariot drivas av EPBD¹-relaterad renoveringsaktivitet och processoptimering hos industrin, men inget i de historiska siffrorna för Österlen Kraft Elnäts område tyder på en sådan utveckling. Näringslivet domineras av jordbruk, livsmedel, service och turism snarare än elintensiv industri, och boendet av småhus och fritidshus — en struktur som inte ger stöd för en högre energieffektivisering framöver. Effektivisering sker, men vägs till stor del upp av ett växande antal elapparater i hem och verksamheter, t.ex. värmepumpar. I medelscenariot bedöms nettoeffekten utebli helt.

Nya produktionsanläggningar

I medelscenariot har mikroproduktion och småskalig solkraft en stark men något avmattad utveckling. Vind repowering genomförs.

Behov av laddinfrastruktur för transporter

I medelscenariot sker elbilsövergången i glesbygdstakt — tillväxtkurvan skjuts fram 2–3 år. Peak i tillväxttakt ca 2030–2032. Hemmaladdning dominerar (villor med goda förutsättningar för hemmaladdning dominerar). En till två snabbladdstationer etableras med nätförstärkning. Landström i Simrishamns hamn uteblir. Kollektivtrafikelektrifiering är försumbar.

Befolkningsutveckling

I medelscenariot fortsätter Simrishamns befolkningsminskning i prognoshastighet (-0,4 %/år), medan Brösarps bostadsexpansion delvis kompenserar. Nettot är nära noll under perioden — Brösarps 150–170 hushåll (ca 275–310 personer) väger ungefär upp Simrishamns förlust de första åren men når inte de sista.

Annat

I **Scenarier över Sveriges energisystem 2025**² klassificeras batterier i praktiken som en del av **elsystemets flexibilitets- och lagringsresurser**, inte som en egen produktionsform. Energimyndigheten beskriver energilager som tekniker som möjliggör att el kan lagras och användas vid ett senare tillfälle för att balansera variationer i produktion och efterfrågan.

Batterier används idag både i mindre och större skala för att lagra el och skapa flexibilitet i elsystemet. Hemmabatterier installeras främst tillsammans med solceller för att lagra egenproducerad el, öka

¹ Direktivet för byggnaders energiprestanda. Se <https://www.energimyndigheten.se/>

² Energimyndigheten, 2025

egenanvändningen och minska effekttoppar. Men tjänster säljs också till andra aktörer för att handla med el (arbitrage), tillhandahålla stödtjänster till Svenska kraftnät eller hantera effektvariationer.

Österlens Kraft Elnät har noterat ett tilltagande intresse för batterier, både hemmabatterier och större batterianläggningar. Än så länge är det hemmabatterier som finns i nätområdet. Det har inte noterats något specifikt beteende mönster för hur batterierna används och påverkan på elnätet är idag att betrakta som neutralt. Batterier utgör för Österlens Kraft en potentiell flexibilitetsresurs i framtiden.

2.2 – Redogörelse för ökning och minskning av behov av överföringskapacitet

Detta avsnitt visar hur det prognostiserade behovet av överföringskapacitet förhåller sig till historiska nivåer, som en årlig procentuell förändring för perioden 2027–2036.

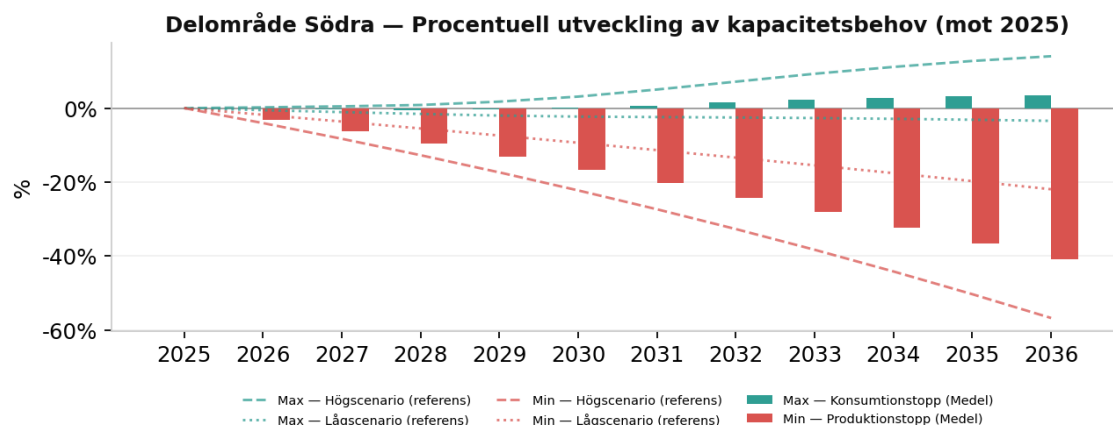
I tabellerna nedan innebär ett plustecken (+) en ökning och ett minustecken (–) en minskning jämfört med basåret, för både konsumtion och produktion.

Delområde Södra

År	Konsumtion, förändring (%)	Produktion, förändring (%)
2027	-0,4%	6,1%
2028	-0,5%	9,6%
2029	-0,4%	13,0%
2030	0,1%	16,4%
2031	0,7%	20,1%
2032	1,5%	23,9%
2033	2,3%	28,0%
2034	2,8%	32,1%
2035	3,3%	36,2%
2036	3,5%	40,6%

Tabell 7: Relativ konsumtions- respektive produktionsförändring inom Österlens Kraft Elnäts delområde Södra, för åren 2027–2036. Referensår är 2025.

I diagrammen nedan, redovisas konsumtionen med positiv riktning (uppåt). Produktionen redovisas genomgående med negativ riktning (nedåt) för att markera elens flödesriktning — inmatning till nätet i stället för uttag ur det. Ett större negativt tal motsvarar alltså en större produktionseffekt.

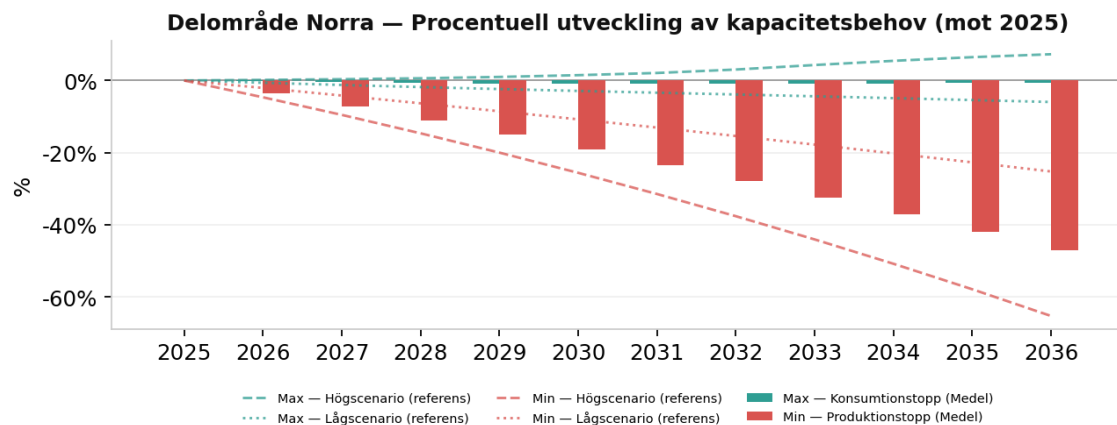
Figur 4: Relativ konsumtions- respektive produktionsförändring inom Österlen Kraft Elnäts distributionsområde, för åren 2027–2036. Referensår är 2025. Delområde Södra. Positivt tecken innebär en ökning och negativt tecken innebär en minskning.

Konsumtionsbehovet i delområde Södra sjunker svagt under periodens första hälft, till som lägst knappt en halv procent under 2025 års nivå omkring 2029, innan en fortsatt tillväxt av hemmaladdning och publik snabbbladdning vänder utvecklingen och för behovet till knappt 4 procent över 2025 års nivå år 2036. Produktionstoppen ökar kraftigt i relativa termer, med omkring 41 procent till slutet av perioden, i takt med att både solcellsmikroproduktion och övrig småskalig solkraft fortsätter att växa — dess andel av produktionstoppen ökar påtagligt under samma period, om än inte i den utsträckning en fördubbling skulle innebära.

Delområde Norra

År	Konsumtion, förändring (%)	Produktion, förändring (%)
2027	-0,5%	7,1%
2028	-0,7%	11,1%
2029	-0,8%	15,1%
2030	-0,8%	19,0%
2031	-0,8%	23,0%
2032	-0,8%	27,8%
2033	-0,8%	31,7%
2034	-0,8%	36,5%
2035	-0,8%	42,1%
2036	-0,7%	46,8%

Tabell 8: Relativ konsumtions- respektive produktionsförändring inom Österlen Kraft Elnäts delområde Norra, för åren 2027–2036. Referensår är 2025.

Figur 5: Diagram som visar relativ konsumtions- respektive produktionsförändring inom Österlen Kraft Elnäts distributionsområde, för åren 2027–2036. Referensår är 2025. Delområde Norra. Positivt tecken innebär en ökning och negativt tecken innebär en minskning.

Konsumtionsbehovet i delområde Norra minskar stadigt genom hela perioden, till knappt 2 procent under 2025 års nivå år 2036 — till skillnad från Södra vänder utvecklingen aldrig till en ökning, eftersom den fortsatta effektiviseringen av den befintliga bostadsförbrukningen här väger tyngre än tillväxten av hemmaladdning och publik snabbaddning. Produktionstoppen ökar kraftigt i relativa termer, med omkring 47 procent till slutet av perioden — samma drivkraft som i Södra (fortsatt tillväxt av solcellsmikroproduktion och övrig småskalig solkraft), med en något större relativ effekt eftersom 2025 års produktions basår i Norra är litet.

2.3 – Systemets nuvarande förmåga att möta prognosen

Analysen nedan avser det befintliga nätets förmåga, utan hänsyn till planerade investeringar eller framtida flexibilitetstjänster (de redovisas i avsnitt 2.4 respektive 2.4.2).

Kapacitetsläge -definitioner

För att underlätta förståelsen och jämförbarheten finns det ett värde av att använda enkla grundläggande definitioner av de olika kapacitetslägena.

Tabellen nedan är en generell beskrivning av tre kapacitetslägen som nätföretag och Region Skåne tagit fram³.

³ Region Skåne - Vägledning för en ökad enhetlighet i skånska nätutvecklingsplaner, 2026

	Kapacitetsläge A	Kapacitetsläge B	Kapacitetsläge C
Prognos	Vi kan möta prognosen för behovet av överföringskapacitet utan risk för kapacitetsbegränsningar.	Vi kan möta prognosen för behovet av överföringskapacitet utan risk för kapacitetsbegränsningar.	Ytterligare åtgärder krävs för att kunna möta prognosen för behovet av överföringskapacitet utan risk för att kapacitetsbegränsningar uppstår.
Anslutning utöver prognos	Det finns goda förutsättningar att ansluta konsumtion/produktion utöver prognosen.	Anslutning av ytterligare konsumtion/produktion utöver prognosen ökar risken att kapacitetsbegränsningar uppstår.	Anslutning av ytterligare konsumtion/produktion utöver prognosen medför att kapacitetsbegränsningar uppstår.
Stora anslutningar	Generellt finns en låg risk för kapacitetsbegränsningar vid stora anslutningar.	Generellt finns en risk för kapacitetsbegränsningar vid stora anslutningar.	Generellt finns en hög risk för kapacitetsbegränsningar vid stora anslutningar.

Tabell 9: Definition och beskrivning av kapacitetslägen. Källa: Region Skåne - Vägledning för en ökad enhetlighet i skånska nätutvecklingsplaner, 2026

A och B betyder båda att prognosen kan mötas utan risk — skillnaden är risknivån för att ansluta konsumtion/produktion utöver prognosen. C betyder att redan själva prognosen kräver ytterligare åtgärder. Kapacitetsläge A utesluter inte att begränsningar ändå kan förekomma, och kapacitetsläge C innebär inte stopp för nya anslutningar — det innebär att fler åtgärder behöver genomföras.

Delområde Södra

Nuvarande kapacitetsbegränsningar

Internt nät: Den kraftiga ökningen av solcellsanslutningar under senare år har gjort att vissa nätstationsområden närmast sig sin gräns, men det har hittills inte skapat några begränsningar. Det södra nätet är till övervägande delen ett utpräglat stadsnät, med generellt hög kapacitet i nätet, det egna kapacitetsläget bedöms utifrån detta som A.

Angränsande nät: Vid gränspunkten Simrishamn anger E.ON kapacitetsläge C för konsumtion redan i den närmaste tidshorisonten, vilket innebär att åtgärder krävs i det angränsande nätet för att prognosen ska kunna mötas utan risk för att kapacitetsbegränsningar uppstår. E.ON gör däremot bedömningen att kapacitetsläget är bra (A) avseende inmatning till deras nät. Nettouttaget vid gränspunkten ligger idag under dagens uttagsabonnemang, och något nettoproduktionsöverskott mot det angränsande nätet förekommer inte. Begränsningen ligger alltså i det angränsande nätets egen förmåga, inte i abonnemangets storlek.

Förväntade kapacitetsbegränsningar (2027–2036)

Internt nät: Kapacitetsbehovet vid gränspunkten ökar måttligt under perioden, från cirka 13,3 MW i nuläget till cirka 14,6 MW år 2036 i medelscenariot Bostäder – inklusive hemmaladdning och solcellsmikroproduktion – svarar genomgående för merparten av toppen (cirka 82–85 procent), med industrin som näst största kategori men med en sjunkande andel i takt med att toppen förskjuts till kvällen, då industrins egen last normalt är lägre. Förstärkningsbehovet uppstår därför i första hand lokalt och inte vid gränspunkten: ett växande antal laddpunkter inom samma nätstationsområde driver behov av förstärkta lågspänningsfördelningar och större transformatorer i nätstationerna, medan publik snabbladdning i den storleksordning prognosen anger normalt kräver egen högspänningsanslutning och en ny eller förstärkt fördelningsstation.

På produktionssidan fortsätter den småskaliga solkraften att växa, både i mikroproduktions- och normalstor skala, medan småskalig vindkraft ligger oförändrad. Ingen storskalig sol- eller vindkraft ingår i

prognosen för delområdet. Fortsatt tillväxt av många små solcellsanläggningar inom samma lågspänningsnät ger spänningshöjning och förstärkningsbehov i lågspänningsnät och nätstationer. En fördjupad belastnings- och effektanalys på nätstationsnivå krävs för att identifiera vilka lågspänningsnät som når sin gräns först.

Det egna kapacitetsläget bedöms utifrån detta som A – begränsningarna är lokala förstärkningsbehov i enskilda nätstationsområden, inte ett tecken på att delområdets nät som helhet närmar sig sin gräns.

Angränsande nät: E.ON anger kapacitetsläge C för konsumtion vid gränspunkten i samtliga tidshorisonter, och en produktionskapacitet som försämras till B inom 6–10 år. Det prognostiserade nettouttaget ligger med god marginal under dagens uttagsabonnemang genom hela perioden, även i ett högre scenario. Detta är den angränsande nätägarens bedömning av sitt nät, och eftersom E.ON:s kapacitetsläge C gäller genom hela perioden krävs åtgärder i det angränsande nätet för att prognosen ska kunna mötas utan risk. Anslutningar utöver prognosen – särskilt större enskilda anslutningar – medför hög risk för kapacitetsbegränsningar där.

Nuvarande användning av flexibilitetstjänster

Internt nät: Österlens Kraft använder i nuläget inte flexibilitetstjänster utan arbetar med nätförstärkningar för att öka kapaciteten, eftersom både regelverk och marknad för flexibilitetstjänster fortfarande bedöms omogna och oprövade. Potentiella framtida resurser och leverantörer har kartlagts — industri, aggregatorer för värmepumpar, elbilsladdning och fastighetsel samt batterilagerleverantörer — utan att det ännu konkretiserats i vilken omfattning eller för vilket syfte de skulle användas.

Angränsande nät: Något behov av flexibilitetstjänster inom den närmaste femårsperioden har inte identifierats. Ett behov kan däremot bli aktuellt i periodens senare del. E.ON:s kapacitetsläge C vid gränspunkten gör flexibilitet på uttagssidan relevant både som komplement till förstärkningar i det angränsande nätet och som alternativ till ett utökat abonnemang, en sådan lösning måste göras i dialog med E.ON.

Bedömning av tillräcklighet

Ja, med avseende på både produktion och konsumtion

Delområde Norra

Nuvarande kapacitetsbegränsningar

Internt nät: Norra området är ett utpräglat landsbygdsnät med långa lågspänningsutlöpare, vilket generellt gör spänningskvaliteten känsligare för tillkommande inmatning. Österlens Kraft har tidigare tvingats säga nej till och tillfälligt stoppa solcellsanslutningar. Begränsningarna var temporära, men kan uppstå igen, och gäller enskilda nätstationsområden, inte ett genomgripande problem för delområdets samlade nät. Vid en fortsatt snabb utbyggnad av solkraft kan därför lokala och temporära begränsningar uppstå i nätet igen, även om det idag inte är en aktuell fråga. **Det egna kapacitetsläget bedöms utifrån detta som B.**

Angränsande nät: Nettouttaget vid gränspunkten Vitaby ligger idag under historisk högsta maxvärde, och något nettoproduktionsöverskott mot det angränsande nätet förekommer inte.

E.ON gör bedömningen att kapacitetssituationen i deras angränsande station i Sankt Olof är ansträngd, kapacitetsläge C för konsumtion och kapacitetsläge A för inmatning.

Förväntade kapacitetsbegränsningar (2027–2036)

Internt nät: Kapacitetsbehovet vid gränspunkten ligger i medelscenariot i stort sett oförändrat under perioden. Bostäder – inklusive hemmaladdning och solcellsmikroproduktion – svarar genomgående för merparten av toppen. Publik snabbaddning tillkommer som en liten men växande post mot periodens slut. Förstärkningsbehovet uppstår därför lokalt snarare än vid gränspunkten – förstärkta lågspänningsfördelningar och större transformatorer i nätstationerna där ladd-punkterna koncentreras. I ett landsbygdsnät med långa utlöpare slår sådana lokala koncentrationer igenom tydligare.

På produktionssidan fortsätter den småskaliga solkraften att växa, både i mikroproduktions- och normalstor skala. Fortsatt tillväxt av många små solcellsanläggningar inom samma lågspänningsnät ger spänningshöjning och förstärkningsbehov i lågspänningsnät och nätstationer, och är den mest sannolika orsaken till att nya begränsningar uppstår i det egna nätet under perioden. Sammantaget bedöms det egna kapacitetsläget som B

Angränsande nät: Det prognostiserade nettouttaget vid gränspunkten Vitaby håller sig under dagens maxnivå genom hela perioden i medelscenariot. Något nettoproduktionsöverskott mot det angränsande nätet uppstår inte under perioden i något scenario. Sett enbart till dessa förhållanden bedöms prognosen kunna mötas. Kapacitetsläget bedöms utifrån detta fortsatt som B.

Nuvarande användning av flexibilitetstjänster

Internt nät: Här gäller samma bedömning och synsätt som beskrivs för delområde södra, ovan.

Angränsande nät: Något behov av flexibilitetstjänster inom den närmaste femårsperioden har inte identifierats för delområdet, och det ökade effektbehovet bedöms fram till dess kunna hanteras inom befintligt abonnemang.

Bedömning av tillräcklighet

Ja, med avseende på både produktion och konsumtion

2.4 – Planerade investeringar och alternativa lösningar

Nedan redovisas de investeringar som planeras för att möta det prognostiserade behovet av överföringskapacitet under de kommande fem till tio åren, avgränsat till huvudsaklig distributionsinfrastruktur.

2.4.1 – Planerade investeringar

Som huvudsaklig distributionsinfrastruktur räknar Österlens Kraft de projekt som bidrar tydligt till nätets spänningsnivå och kapacitet: förstärkning av högspänningskablar till större dimension eller med redundans mot det överliggande nätet, samt utbyte av nätstationer där föråldrad utrustning begränsar leverans- och elsäkerhet. Rena underhålls- och komponentbyten utan koppling till spänningsnivå eller kapacitet ingår inte i urvalet.

Delområde Södra

ID	Projektbenämning	Beskrivning	Syfte	Status	Driftsättning
2	Stationer södra	Renovering av nätstationer.	Personsäkerhet, leveranssäkerhet.	Planerad	2028–2029
5	HSP-kabel söder	HSP-kabel 10kV	Förnyelse, utbyte ojekablar.	Övervägande	2029–2030

Tabell 10: Planerade investeringar avseende överföringskapacitet för Österlens Kraft Elnät, delområde Södra, till och med år 2036.

Delområde Norra

ID	Projektbenämning	Beskrivning	Syfte	Status	Driftsättning
1	Stationer norr	Utbyte av nätstationer.	Föryngring, elsäkerhet.	Planerad	2028–2029
3	HSP-kabel 10kV	HSP-kabel	Förstärkning. Utbyte av kabel till större dimensioner. Byte av kabel med risk för treeing.	Planerad	2028–2029
4	HSP-kabel	HSP-kabel 20kV	Redundans överliggande nät.	Planerad	2028–2029

Tabell 11: Planerade investeringar avseende överföringskapacitet för Österlens Kraft Elnät, delområde Norra, till och med år 2036.

Uppföljning av projekt från föregående nätutvecklingsplan

De sex reinvesterings- och förnyelseprojekt från föregående nätutvecklingsplan (2024), utbyte av nätstationer, ställverk i fördelningsstation och transformatorer, är samtliga avslutade eller överförda till den nya investeringsplanen.

Bedömning av investeringarna

De fem planerade projekten är avsedda att möta det lokala förstärkningsbehov i lågspänningsnät och nätstationer som systemanalysen identifierar i båda delområdena (avsnitt 2.3). Uppgifter om exakt lokalisering och exakt omfattning går inte att göra förrän byggplaner och nya anläggningar konkretiseras.

2.4.2 – Behov av flexibilitetstjänster och andra resurser

Det förväntade behovet

Nedan redovisas det förväntade behovet av resurser som planeras användas som alternativ till nätutbyggnad, i megawatt, för perioderna 0–5 år respektive 6–10 år. Effekttariffer räknas inte som en flexibilitetstjänst i detta sammanhang.

Tidsperiod	Behov Delområde Södra (MW)	Behov Delområde Norra (MW)
0–5 år	0	0
6–10 år	0-5	0-5

Tabell 12: Förväntat behov av flexibilitetstjänster och andra resurser 2027–2036.

2.4.2.1 – Redogörelse för olika typer av åtgärder inklusive omfattning av behovet av åtgärderna

För både delområde södra och norra gäller att de närmaste fem åren bedöms det ökade effektbehovet kunna hanteras genom planerade reinvesteringar och förstärkningar i elnätet, utan behov av flexibilitetstjänster. Från år 6 och framåt kan effektbehovet nå en nivå där andra lösningar blir aktuella, med ett uppskattat behov om upp till 5 MW. Eftersom detta eventuella flexibilitetsbehov är kopplat till eventuella åtgärder i angränsande nät måste en sådan lösning utvecklas tillsammans med angränsande nätägare, E.ON.

2.5 – Redogörelse för valet av det mest kostnadseffektiva alternativet

Österlens Kraft blir kontaktade av leverantörer som kan erbjuda såväl nya tekniska lösningar, t.ex mätning i stationer och ökad automation, samt leverantörer som kan erbjuda flexibilitetsresurser, t.ex batterilager. Denna typ av information och nya möjligheter tas i beaktande då investeringsplaner upprättas och uppdateras.

Det är ett flertal sammanvägda faktorer som ligger till grund för vilka lösningar som väljs för olika nyinvesteringar, reinvesteringar och uppgraderings projekt. Åldern på anläggningsdelarna (kablar, kabelskåp, nätstationer m.m), elsäkerhets behov, leveranskvalitetsförbättrande behov, nyanslutningar som bidrar till ökat kapacitetsbehov samt kundernas specifika behov för en nyanslutning eller uppgradering. Avgörande faktorer långsiktighet (tekniskt och ekonomiskt), behovet av eventuella kortsiktiga övergångslösningar och en övergripande riskbedömning.

Österlens Kraft Elnät bedömer investeringar utifrån att kostnader vägs mot nyttor såsom minskade nätförluster, ökad leveranssäkerhet, möjliggörandet av framtida anslutning av mer förnyelsebar produktion och ökad elektrifiering,

Potentialen för energieffektivisering är oftast en sekundär parameter relativt leverans kvalitet, elsäkerhet och storleken på kapacitetsbehovet.

2.6 – Om planerade åtgärder möter behovet för överföringskapacitet

Delområde Södra

Möter åtgärderna behovet i det egna nätet?

Ja, med avseende på både produktion och konsumtion

Förväntas begränsningar i överliggande nät hindra utvecklingen?

Ja

Delområde Norra

Möter åtgärderna behovet i det egna nätet?

Ja, med avseende på både produktion och konsumtion

Förväntas begränsningar i överliggande nät hindra utvecklingen?

Ja

Sammanfattande bedömning

Då bedömningen är den samma så sammanfattar nedanstående bild läget i både delområde Södra och delområde Norra.

	Nuläge	Framtida, före åtgärder	Framtida, efter åtgärder
Internt nät	 	 	
Angränsande nät	 	 	

Tabell 13: Översikt av bedömda kapacitetslägen internt nät och angränsande nät, nuläge, framtida läge (före åtgärder) och framtida läge (efter åtgärder), avser båda delområdena.

Figur förklaring:

- Avser inmatning
- Avser uttag

Den identifierade begränsningen avser konsumtionskapaciteten vid gränspunkterna Simrishamn och Sankt Olof där E.ON:s kapacitetsbedömning anger kapacitetsläge C för konsumtion i samtliga tidshorisonter, vilket innebär att åtgärder krävs i det angränsande nätet för att prognosen ska kunna mötas utan risk. Ingen av de fem planerade åtgärderna i investeringsplanen kan åtgärda detta, eftersom begränsningen ligger i det angränsande nätet och kräver dialog med E.ON. I en sådan dialog kan lösningar av typen flexibilitet vara ett alternativ att utvärdera.

Det lokala förstärkningsbehovet i högspänningsnät, lågspänningsnät och nätstationer i båda delområdena, drivet av växande hemmaladdning, publik snabbbladdning och fortsatt tillväxt av småskalig solkraft. Utmaningen med det senare är mest uttalat i norra delområdet, där det landsbygdspräglade nätets gle-sare struktur gör marginalen snävare.

Inget av de fem planerade projekten kan i nuläget kopplas till en tydlig dimensionering mot de identifierade behoven, då uppgifter om exakt lokalisering och exakt omfattning inte går att göra förrän byggplaner och nya anläggningar har konkretiserats.

3 – Information om samrådsprocessen

Österlens Kraft Elnät har delat upp samrådet i två delar

1. I samband med att den initiala nätutvecklingsplanen togs fram har Simrishamns kommun, stadsbyggnadskontor, och en större industrikund tillskrivits och delgetts nätutvecklingsplanen i syfte att inhämta övergripande synpunkter på energibehov, planer och dylikt.
2. I steget därefter är målet att nå alla Österlens Kraft Elnäts kunder. Nätutvecklingsplanen kommer i sin helhet att publiceras på Österlens Kraft Elnäts hemsida tillsammans med en mer övergripande beskrivning av nätutvecklingsplanen. Information om nätutvecklingsplanen, och möjligheter att lämna synpunkter på denna, har spridits genom information på sociala medier. Insamling av synpunkter har möjliggjorts genom att allmänheten givits möjlighet att lämna synpunkter via en digital enkät på Österlens Krafts hemsida, i anslutning till publicerad nätutvecklingsplan.

Det publika samrådet planeras att genomföras under tiden 15 september – 31 oktober 2026.

En fullständig sammanställning av inkomna synpunkter och bolagets ställningstaganden redovisas i en samrådsredogörelse i den slutliga nätutvecklingsplanen som publiceras den 31 december 2026.

Synpunkter eller frågor skickas till info@osterlenskraft.se

Bilaga 1: Källförteckning

Nationella källdokument

Titel	Utgivare	År
Energimyndigheten - Scenarier över Sveriges energisystem 2025	Energimyndigheten	2025
SvK - Nätutvecklingsplan 2026-2035	Svenska kraftnät	2026
Energiforsk 2024-993 - Scenarier för transportsektorns utveckling till 2030 och 2045	Energiforsk	2024
PowerCircle - Prognos för elbilsmarknaden i Sverige 2026-2035	Power Circle	2026
Regeringskansliet - Sveriges uppdaterade nationella energi och klimatplan 2021-2030, 2024	Regeringskansliet	2024
SKGS - Industrins elbehov 2026	SKGS (Skogsindustrierna, Kemin, Gruvorna och Stålet)	2026

Regionala källdokument

Titel	Utgivare	År
Region Skåne - Scenario för det Skånska elsystemet elproduktion	Region Skåne	2020
SvK - Utveckling av transmissionsnätet Skåne	Svenska kraftnät	2026
Region Skåne - Scenario för det Skånska elsystemet elanvändning och effektbehov	Region Skåne	2020
Skånes effektkommission - Färdplan för Skånes elförsörjning 2030	Skånes effektkommission	2023
Länsstyrelsen Skåne - Handlingsplan för elektrifiering i Skåne	Länsstyrelsen Skåne	2026
Region Skåne - Klimat och energistrategi för Skåne	Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne och Energikontor Syd	2025
Region Skåne - Scenario för det Skånska elsystemet elanvändning och effektbehov el-fakta om kommunerna	Region Skåne	2020
Region Skåne - Regionplan för Skåne 2022-2040	Region Skåne	2022

Energikontor Syd - Förstudie Krisberedskap och ö-drift i Skåne län	Energikontor Syd	2023
Region Skåne - Avsiktsförkla- ring vindkraftens utveckling i Skåne	Region Skåne	2025

Lokala källdokument

Titel	Utgivare	År
Kapacitetsbedömning 2026	E.ON Energidistribution AB	2026
Översiktsplan 2025 med ut- blick mot 2040	Tomelilla kommun	2019
Energi- och klimatplan 2020- 2025	Tomelilla kommun	2019
Tomelilla kommun Översikts- plan 2040 - Samrådshandling 2	Tomelilla kommun	2026
Tomelilla klimatprogram 2024-2045	Tomelilla kommun	2024
Bostadsförsörjningsstrategi Tomelilla kommun	Tomelilla kommun	2019
Infrastrukturstrategi	SÖSK - Sydöstra Skånes samar- betskommitté	2024
Skånes befolkningsprognos 2025-2034	Region Skåne	2025
Framtiden - Översiktsplan för Simrishamns kommun	Simrishamns kommun	2015
Ny översiktsplan	Simrishamns kommun	
Havsplan och kuszonsanalys	Simrishamns kommun	2020
Bostadsförsörjningsprogram	Simrishamns kommun	2021
Vindkraftplan	Simrishamns kommun	2011
Energiplan	Simrishamns kommun	2025
Infrastrukturstrategi	SÖSK - Sydöstra Skånes samar- betskommitté	2024
Skånes befolkningsprognos 2025-2034	Region Skåne	2025

Bilaga 2: Beskrivning av framtidsscenarier

Denna bilaga innehåller den fullständiga beskrivningen av samtliga tre scenarier (högt, medel, lågt) per drivkraft, som ligger till grund för den sammanfattning som redovisas i Avsnitt 2.1.

Industrietablering

Högt scenario: I det lokala högscenariot etableras begränsad ny industriell verksamhet i Österlens Kraft Elnäts koncessionsområde. Inga storskaliga högspänningsanläggningar, t.ex datacenter, är aviserade, men Simrishamns Energiplan 2026–2035 anger ambitioner om att stärka den lokala ekonomin. Under högscenariot antas att ett fåtal lättare industrietableringar (t.ex livsmedelsförädling, hantverksindustri, turismnäring) genomförs i Simrishamn och Brösarp. Ökat effektbehov på 10–15 MW i vissa kommunalar (Energiplan 2026–2035) kan realiseras delvis.

Medel scenario: I medelscenariot hålls befintlig industri (jordbruk, livsmedel, turism) relativt konstant. Inga nya storskaliga industrisatsningar realiseras. Energiplanens ambitioner om industriell tillväxt realiseras i mycket begränsad utsträckning, till följd av frånvaron av aktiva investeringssignaler. Elbehov från existerande verksamheter ökar marginellt i takt med allmän produktivitetstillväxt.

Lågt scenario: I lågscenariot stagnerar industrins elbehov. Fortsatt befolkningsminskning i Simrishamn (-3,6 % enligt regional prognos 2025–2034) medför att underlaget för lokal serviceindustri krymper. Inga nya industrier ansluts till nätet under perioden. Befintliga industrikunders effektbehov kan till och med minska vid naturlig avveckling.

Energieffektivisering

Högt scenario: Elspecifika besparingar skulle i det nationella scenariot drivas av EPBD-relaterad renoveringsaktivitet och processoptimering hos industrin, men inget i de historiska siffrorna för Österlens Kraft Elnäts område tyder på en sådan utveckling. Näringslivet domineras av jordbruk, livsmedel, service och turism snarare än elintensiv industri, och boendet av småhus och fritidshus — en struktur som inte ger stöd för en högre energieffektivisering framöver. Effektivisering sker, men vägs till stor del upp av ett växande antal elapparater i hem och verksamheter, t.ex värmepumpar. Högscenariot begränsas därför till en mindre kvarstående minskning.

Medel scenario: Samma bild som i det höga scenariot — ingen påtaglig, systematisk effektivisering syns, och den effektivisering som ändå sker äts i praktiken upp av fler elapparater i hem och verksamheter. I medelscenariot bedöms nettoeffekten utebli helt.

Lågt scenario: I avsaknad av stöd för verklig effektivisering, och med tillkommande elanvändning som motverkar den effektivisering som ändå sker, bedöms även lågscenariot som en oförändrad elanvändning — samma golv som medelscenariot.

Nya produktionsanläggningar

Högt scenario: I det lokala högscenariot realiseras regionens 50 %-självförsörjningsmål fullt ut. Simrishamns 145 GWh/år solenergipotential exploateras aggressivt. Befintlig vindkraft uppgraderas. Mikroproduktion och småskalig solkraft fortsätter en stark utveckling bland hushåll och lantbruk. Mest ökande i början av perioden och något avtagande mot slutet av perioden.

Medel scenario: I medelscenariot har mikroproduktion och småskalig solkraft en stark men något avmattad utveckling. Vind repowering genomförs.

Lågt scenario: I lågsценariot växer mikroproduktion och småskalig solkraft i naturlig takt. Vind repowering genomförs delvis.

Behov av laddinfrastruktur för transporter

Högt scenario: I det lokala högsценariot sker en snabb elbilsadoption, driven av sjunkande inköpspriser och återinförda statliga incitament. Tillväxtkurvan för Österlens koncessionsområde skjuts fram ca 1–2 år jämfört med storstadsmarknaden (glesbygdseffekt). Peak i tillväxttakt uppnås ca 2029–2031. Ingen utpräglad elektrifiering i hamnarna i Simrishamns sker (landel). Kollektivtrafikelektrifiering är begränsad.

Medel scenario: I medelscenariot sker elbilsövergången i glesbygdstakt — tillväxtkurvan skjuts fram 2–3 år. Peak i tillväxttakt ca 2030–2032. Hemmaladdning dominerar (villor med goda förutsättningar för hemmaladdning dominerar). En till två snabbladdstationer etableras med nätförstärkning. Landström i Simrishamns hamn uteblir. Kollektivtrafikelektrifiering är försumbar.

Lågt scenario: I lågsценariot förskjuts elbilsövergången ytterligare 2–3 år utöver glesbygdseffekten. Begränsad utbyggnad av snabbladdinfrastruktur. Landström uteblir och kollektivtrafik elektrifieras inte.

Befolkningsutveckling

Högt scenario: I det lokala högsценariot antas att Brösarps planerade 150–170 bostäder byggs under perioden och att Simrishamns kommuncentrum attraherar inflyttning tack vare förbättrad kommunikation och regional profilering. Befolkningsminskningen i Simrishamn dämpas till ca -0,1 %/år, och Brösarps expansion ger ett litet positivt nettobidrag. Total effekt är nettopositiv men med marginell ökning av elbehov.

Medel scenario: I medelscenariot fortsätter Simrishamns befolkningsminskning i prognoshastighet (-0,4 %/år), medan Brösarps bostadsexpansion delvis kompenserar. Nettot är nära noll under perioden — Brösarps 150–170 hushåll (ca 275–310 personer) väger ungefär upp Simrishamns förlust de första åren men når inte de sista.

Lågt scenario: I lågsценariot accelererar Simrishamns befolkningsminskning (ökad utflyttning av yngre, fler dödsfall bland äldre), och Brösarps planer realiseras inte fullt ut. Nettominskning ca -0,2 %/år av relevant kundunderlag. Elbehovet minskar i takt med befolkningsminskningen.

Annat

I **Scenarier över Sveriges energisystem 2025** klassificeras batterier i praktiken som en del av **elsystemets flexibilitets- och lagringsresurser**, inte som en egen produktionsform. Energimyndigheten beskriver energilager som tekniker som möjliggör att el kan lagras och användas vid ett senare tillfälle för att balansera variationer i produktion och efterfrågan.

Batterier används idag både i mindre och större skala för att lagra el och skapa flexibilitet i elsystemet. Hemmabatterier installeras främst tillsammans med solceller för att lagra egenproducerad el, öka

egenanvändningen och minska effekttoppar. Men tjänster säljs också till andra aktörer för att handla med el (arbitrage), tillhandahålla stödtjänster till Svenska kraftnät eller hantera effektvariationer.

Österlens Kraft Elnät har noterat ett tilltagande intresse för batterier, både hemmabatterier och större batterianläggningar. Än så länge är det hemmabatterier som finns i nätområdet. Det har inte noterats något specifikt beteende mönster för hur batterierna används och påverkan på elnätet är idag att betrakta som neutralt. Batterier utgör för Österlens Kraft en potentiell flexibilitetsresurs i framtiden.

Bilaga 3: Ordlista och begreppsförklaringar

Nätutvecklingsplan (NUP) — Elnätsföretagets plan för hur elnätet ska utvecklas de kommande tio åren. Ska offentliggöras och uppdateras löpande, minst vartannat år.

Elnätsföretag / nätägare — Det företag som äger och ansvarar för drift av elnätet inom ett visst geografiskt område.

Koncessionsområde — Det geografiska område inom vilket ett elnätsföretag har tillstånd (koncession) att bedriva nätverksamhet.

Delområde — En avgränsad del av ett nätföretags koncessionsområde, redovisad separat när nätet är uppdelat i flera driftmässigt eller geografiskt skilda delar.

Överföringskapacitet — Den mängd effekt (MW) som elnätet vid ett givet tillfälle klarar av att överföra utan att överskrida tekniska eller säkerhetsmässiga gränser.

Effekt (MW) och energi (MWh) — Effekt är den momentana belastningen på nätet, mätt i megawatt (MW). Energi är den totala mängd el som överförs under en tidsperiod, mätt i megawattimmar (MWh).

Dimensionerande scenario — Det scenario (oftast medelscenariot) som ett nätföretags planering och investeringar utgår från, med hög- och lågscenarier som referens för osäkerheten i prognosen.

Flexibilitetstjänst — En tjänst där en aktör mot ersättning tillfälligt ökar eller minskar sin el-konsumtion eller -produktion, som ett alternativ till att bygga ut elnätet.

Kapacitetsläge — Ett elnätsföretags egen bedömning av hur mycket ledigt utrymme som finns i nätet för ny anslutning, oftast redovisat som en skala per anslutningspunkt.

Nätförluster — Den andel av den överförda elenergin som går förlorad som värme i ledningar och transformatorer under överföringen.

Utnyttjningsgrad — Förhållandet mellan nätets faktiska belastning och dess tillgängliga kapacitet — ett mått på hur mycket av nätets kapacitet som redan används.

Leveranskvalitet (SAIDI/SAIFI/CEMI4) — Mått på hur pålitlig elleveransen är: SAIDI anger genomsnittlig avbrottsdagar per kund, SAIFI genomsnittligt antal avbrott per kund, och CEMI4 andelen kunder med fler än tre avbrott under ett år.

Samråd — Den process där ett nätföretag inhämtar synpunkter från berörda parter, t.ex. kommuner, systemanvändare och allmänheten, inför att en nätutvecklingsplan fastställs.

Samrådsredogörelse — En sammanställning av de synpunkter som kommit in under samrådet och hur nätföretaget har beaktat dem, redovisad i den slutliga nätutvecklingsplanen.

Regionnät, lokalnät och överliggande nät — Elnätet är indelat i spänningsnivåer: regionnät (mellan-spänning) och lokalnät (låg-/mellanspänning, det nät kunder oftast är direkt anslutna till). Ett nätföretags "överliggande nät" är den högre spänningsnivå som dess eget nät i sin tur matas ifrån.

Intäktsram — Den intäkt ett elnätsföretag högst får ta ut av sina kunder under en fyraårsperiod (regleringsperiod), beslutad av Energimarknadsinspektionen.

Nätstation — En anläggning som omvandlar el mellan olika spänningsnivåer, t.ex. mellan region-/lokalnät och det lågspänningsnät kunder ansluter till.